

VIII. Ulaştırma ve Lojistik Ulusal Kongresi

13-14 Aralık 2024 | Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

<https://www.ulk.ist/>

Lojistik İşletmelerinde Rekabet Üstünlüğü Sağlayan Bir Dinamik Yetenek Olarak Dijitalleşme

Murat Atalay

Dr. Öğr. Üyesi,

Akdeniz Üniversitesi

atalay@akdeniz.edu.tr

Özet

Rekabet üstünlüğü, kısaca bir firmanın rakiplerine nazaran daha üstün veya daha az maliyetli mal ve hizmet üretme işidir. Bu durum çeşitli faktörlerin birleşimine bağlıdır. Bunlar arasında maliyet yapısı, ürünlerin kalitesi, marka faktörü, dağıtım ağı, müşteri hizmetleri gibi faktörler sayılabilir. Özellikle sürdürülebilir rekabet üstünlüğü konusunda stratejik yönetim alanında karşımıza kaynak temelli görüş ve ardından dinamik yetenekler yaklaşımı çıkmaktadır. Ancak günümüzün hızlı değişen çalkantılı çevre şartları dikkate alındığında, sadece kaynak temelli görüşteki gibi statik kaynaklara güvenmek yeterli olmayabilir. İşletmelerin, hızla değişen koşullara hızla uyum sağlayabilecek yeteneklere sahip olması gerekir. Bu noktada dinamik yetenekler yaklaşımı ön plana çıkar. Dinamik yetenekler işletmelerin hızla değişen, çalkantılı çevre şartlarına hitap edebilmeleri için içsel ve dışsal yetkinliklerini entegre etme, inşa etme ve yeniden yapılandırma faaliyetleri olarak tanımlanabilir. Dinamik yetenekler, üç temel aşamadan oluşur. Bunlar; fırsatları algılama, bu fırsatları değerlendirme ve organizasyonu bu doğrultuda dönüştürmedir. Bu yetenekler özellikle belirsizliklerin ve hızlı teknolojik değişimlerin olduğu iş ortamlarında işletmelere esneklik ve sürdürülebilir rekabet üstünlüğü sağlar. Dijitalleşme, bu bağlamda yalnızca teknolojik bir araç değil, aynı zamanda stratejik bir dinamik yetenek olarak da değerlendirilebilir. Dijitalleşme, lojistik işletmelerinin süreçlerini daha verimli hale getirmesini, müşteri beklentilerine hızlı bir şekilde yanıt vermesini ve yenilikçi iş modelleri oluşturmasını mümkün kılar. Örneğin, IoT, IoE, büyük veri analitiği ve yapay zekâ gibi çağdaş teknolojiler sayesinde lojistik işletmeleri, tedarik zincirindeki tüm süreçleri gerçek zamanlı olarak izleyerek karar alma süreçlerini ve bürokratik aşamaları hızlandırmaktadır. Bu da işletmelere hem maliyetlerini düşürme imkanı sağlarken bunun yanında müşteri memnuniyetini de artırır. Sonuç olarak, dijitalleşme, lojistik işletmelerinin rekabet üstünlüğü sağlaması ve bu üstünlüğü sürdürülebilir hale getirmesi için kritik bir dinamik yetenek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler:

Dinamik yetenekler, rekabet üstünlüğü, dijitalleşme, lojistik sektörü

Digitalization as a Dynamic Capability that Provides Competitive Advantage in Logistics Enterprises

Abstract

Competitive advantage is, in short, the business of a company producing goods and services that are superior or less costly than its competitors. This situation depends on a combination of various factors. These include factors such as cost structure, product quality, brand factor, distribution network, and customer service. In particular, in terms of sustainable competitive advantage, we encounter the resource-based view and then the dynamic capabilities approach in the field of strategic management. However, considering today's rapidly changing and turbulent environmental conditions, relying only on static resources as in the resource-based view may not be enough. Businesses need to have the capabilities to quickly adapt to rapidly changing conditions. At this point, the dynamic capabilities approach comes to the fore. Dynamic capabilities can be defined as the activities of businesses to integrate, build, and restructure their internal and external competencies in order to address rapidly changing and turbulent environmental conditions. Dynamic capabilities consist of three basic stages. These are; perceiving opportunities, evaluating these opportunities, and transforming the organization accordingly. These capabilities provide flexibility and sustainable competitive advantage to businesses, especially in business environments where there are uncertainties and rapid technological changes. In this context, digitalization can be considered not only as a technological tool, but also as a strategic dynamic capability. Digitalization enables logistics companies to make their processes more efficient, respond quickly to customer expectations, and create innovative business models. For example, thanks to contemporary technologies such as IoT, IoE, big data analytics, and artificial intelligence, logistics companies can monitor all processes in the supply chain in real time, accelerating decision-making processes and bureaucratic stages. This allows companies to reduce their costs while also increasing customer satisfaction. As a result, digitalization emerges as a critical dynamic capability for logistics companies to gain competitive advantage and make this advantage sustainable.

Keywords:

Dynamic capabilities, competitive advantage, digitalization, logistics sector

